

Výskyt rizikového chování v MŠ – podíl škol (v %)

Podíl škol s výskytem rizikového chování	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Šikana	1,2	2,9	3,7
Verbální agrese vůči učitelům	5,1	5,1	7,8
Agrese, násilí, ublížení na zdraví	4,4	6,2	10,0
Poškozování majetku, vandalismus	2,3	2,9	3,3
Krádeže	3,0	1,8	2,9
Jiné	0,8	2,6	1,6

Tento zvyšující se trend je však více důsledkem než příčinou. Ředitelé často upozorňovali na výchovné chyby, kterých se dopouštějí současní rodiče, ale i na krizové situace v rodině dětí (rozvod rodičů, rozpad rodiny, neúplné rodiny). Příčinu nevhodného chování dětí vnímali i v negativním vlivu médií, prostřednictvím kterých se dítě agresivnímu chování vystavuje a spontánně jej přejímá jako normu. V úvahu je však třeba brát i nárůst počtu dětí s vývojovými poruchami chování a PAS a již výše zmíněné chybějící znalosti a zkušenosti pedagogů při řešení výchovných problémů a poruch chování, které mají negativní vliv na celkovou atmosféru třídy. Výše uvedené symptomy přímo souvisejí i s nárůstem dalších forem rizikového chování, jako je verbální agrese dětí vůči učitelům a šikana.

Úkolem mateřské školy je mimo jiné omezovat a eliminovat negativní vlivy prostředí, ze kterého děti do MŠ přicházejí. Na základě hodnocení, nakolik se školy věnují sociálnímu a osobnostnímu rozvoji dětí, dosáhlo téměř 25 % škol výborné a 66,6 % škol očekávané úrovně. To znamená, že učitelé adekvátně posilovali pozitivní sebepojetí a sebevědomí dětí, jejich psychickou zdatnost a odolnost. Vhodně využívali výchovně-vzdělávacích strategií, které dětem pomáhaly vytvářet pozitivní vzájemné vztahy, učili je vzájemně spolupracovat, respektovat druhé, přijímat a uzavírat kompromisy. Průměrně 16 % učitelů se každoročně vzdělává v oblasti prevence a projevy chování, získané dovednosti aplikují v praxi. I přes výše přijímaná opatření, v souvislosti s nárůstem agresivního chování dětí, uvedlo v tomto školním roce 18 % učitelů, že nekázeň dětí je omezuje při výkonu učitelské profese. Školy budou muset i nadále věnovat cílenou pozornost eliminaci negativních vlivů prostředí, ze kterého děti přicházejí.

Negativní vliv na vyšší výskyt rizikového chování dětí nevyplývá ani z hodnocení školního klimatu. Z dotazníkových šetření, zadaných ředitelům a pedagogům posuzovaných škol, vyplynula výrazně převažující shoda v pozitivním hodnocení školního prostředí, vztahů mezi pedagogy a vedením školy i vztahů uvnitř pedagogického sboru. Z uvedeného tedy vyplývá, že prostředí, atmosféra a sociální klima jsou v souladu a ve školách tak převládá vzájemná důvěra, pravidla chování a chodu školy jsou jasná a stálá.

2.3

Výsledky předškolního vzdělávání

2.3.1 Celkové výsledky vzdělávání dětí

Kvalitní škola systematicky rozvíjí potenciality dětí dostatkem přiměřených podnětů vedoucích k naplňování klíčových kompetencí dosažitelných v předškolním vzdělávání. Soubory dovedností, poznatků, hodnot a postojů získávají děti v mateřských školách převážně pomocí vzájemně provázaných tematických celků.

V mnohých případech oslabují kvalitu vzdělávání uplatňované stereotypy. Vzdělávání by